GYERMEKJÓLÉTI

ÉS

BÖLCSŐDEI IGAZGATÓSÁG

Dobó Katica Bölcsőde és Családi Bölcsőde Hálózat

Szakmai Program

2019 – 2024.

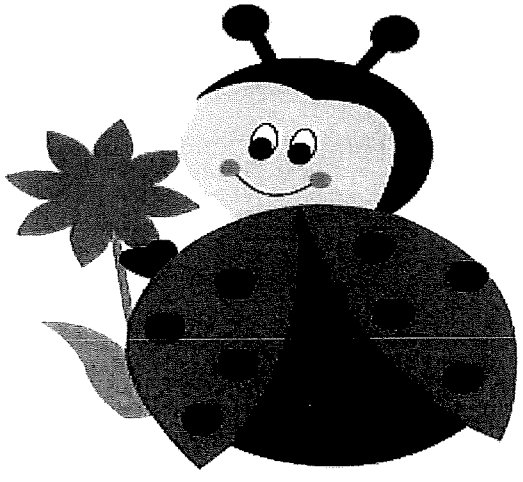

1. Szakmai egység telephelyei

1. Montessori Bölcsőde, 3300 Eger, Arany János utca 20/a.

2. **Dobó Katica Bölcsőde és Családi Bölcsőde Hálózat, 3300 Eger, Ifjúság út 9**

3. Családi Bölcsőde I.- II.- III. 3300 Eger, Mocsáry Lajos utca 1.

4. Családi Bölcsőde IV. 3300 Eger, Tittel Pál út 8.

5. Semmelweis Ignác Bölcsőde 3300 Eger, Vizimolnár utca 1-3.

6. Cecey Éva Bölcsőde 3300 Eger, Tittel Pál út 8.

7. Családok Átmeneti Otthona és Önálló Helyettes Szülők 3300 Eger, Mocsáry L.u.1.

8. Egri Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium (főzőkonyha) 3300 Eger, Klapka György utca 10

9. Egri Szalaparti Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Óvoda, Általános Iskola Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium (főzőkonyha) 3300 Eger, Szalapart utca 81.

10. Család- és Gyermekjóléti Központ, 3300 Eger, Mindszenty Gedeon utca 12.

11. Család- és Gyermekjóléti Központ Belvárosi Csoportja, 3300 Eger, Pacsirta utca 10.

12. Család- és Gyermekjóléti Központ Felsővárosi Csoportja, 3300 Eger, Kallómalom út 88.

Feladatunk a 20 hetes kortól 3 éves korosztály fejlődésének törvényszerűségeire épülő, a gyermekek adottságait, természetes igényeit figyelembe vevő biztonságos szakszerű gondozás-nevelés megvalósítása intézményes keretek között.

Törekszünk olyan nevelési körülmények megteremtésére, amely egyedülálló és elősegíti a gyermekek testi-lelki, intellektuális fejlődését, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésére. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges életmódra nevelésre.

Elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy nyugodt, derűs, szeretetteljes, kiegyensúlyozott hátteret biztosítsunk a gyermekek önfeledt játékához, mindennapi tevékenységéhez, melyet a szakszemélyzet segítségével legoptimálisabban fejlesztjük. Nevelésünk alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

3. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetes kortól a 3 éves korú gyermekek szakszerű gondozását nevelését végző intézmény. A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői valamilyen okból nem tudják biztosítani a gyermek napközbeni ellátását. A 3. évet betöltött gyermek, aki testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei ellátás keretében a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága szakvéleménye alapján a sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs nevelése, gondozása a gyermek 6 éves koráig biztosítható, amelyet a Pedagógiai Szakszolgálat Egri Tagintézménye lát el.

A bölcsőde az alapellátáson túli szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. Ennek megfelelően a szolgáltatás célcsoportjaként ezen gyermekek és családjuk határozható meg, különös tekintettel, a védelembe vett gyermekekre (akik esetében kötelezhetik a szülőt a napközbeni ellátás igénybevételére), továbbá azokra a gyermekekre, akiknek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, vagy akikkel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek.

Kritériumok:

1. A személyi feltételek megléte (létszám, végzettség, szakmai és egyéb kompetenciák).
2. A gondozás tárgyi feltételeinek biztosítása.

4. A bölcsőde irányítását meghatározó célok

Pedagógiai hitvallás

A korai életkorban a családi minta a meghatározó. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértében kielégítettek legyenek. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési funkciójának segítésével.

4.1.Szakmai feladatok tervezésénél konkrét célkitűzések

- Magas szintű nevelő- gondozó- ismeretnyújtó munka végzése úgy, hogy minden gyermek egyéniség kibontakozhasson a csoportban.
- A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
- A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében minél fiatalabb életkortól kezdve egyéni fejlesztés formájában segíteni a habilitációt és rehabilitációt.
- Jól szervezett, folyamatos rugalmas napirend kialakítása a gyermek igényeihez igazodva.
- Szakmai látogatásokat, tapasztalatcserék más intézményekben.
- Az intézmény külső kapcsolatrendszerének bővítése.
- Nevelés, gondozás egységének a megteremtését, ennek érdekében szakmai műhelyek működtetése.
- Továbbképzések szervezése, lebonyolítása
- Értekezletek, konferenciák, előadások szervezése szakemberek bevonásával.
- Gyakorlóterep biztosítása felsőfokú képzésben résztvevő hallgatók számára.
- Pályázatok figyelemmel kísérése, írása, koordinálása.
- Külső források felkutatása.

4.2 Hosszú távú szakmai célkitűzések

- Az intézmény működését meghatározó jogszabályoknak, szakmai előírásoknak, elvárásoknak való megfelelés.
- Jó minőségű, egységes szemléletű, a szakma alapvető értékeit megőrző, de a társadalom elvárásai mentén megújuló bölcsődei ellátás biztosítása.

6.1.2 A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. A szülői kompetencia erősítése, megtartása minden család számára fontos, hiszen annak bárminemű sérülése a gyermekről való gondoskodás csökkent színvonalát eredményezheti. A szülői kompetencia erősítése nem azonos a szülők felvilágosításával, továbbképzésével, a szülőknek címzett tanácsadással, annál sokkal komplexebb és sokkal differenciáltabb, családra szabottabb tevékenység kell, hogy legyen.

6.1.3. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

Az egészséges személyiségfejlődés szempontjából fontos, hogy a szülők és a kisgyermeknevelők a gyermekek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában, a biztonságát szolgáló szabályokban és alapvető erkölcsi normákban lehetőség szerint minél inkább egyetértsenek, nevelői gyakorlatukat igyekezzenek egymáshoz közelíteni.

6.1.4. A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekekkel foglalkozó felnőttek – a személyiség különbözősége tisztelete mellett egyetértsenek a gyermek kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő biztosításában, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében, és egyeztessék nézeteiket, közelítsék egymáshoz nevelői gyakorlatukat. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A gondozási műveletek beépítése, integrálása a gyermeki énbe személyiség strukturáló, fejlesztő tevékenység is.

6.1.5. Az egyéni bánásmód elve

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek

6.1.9.A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a kora gyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. A korai intervenció, vagyis beavatkozás annyival több, mint a gyermek fejlesztése, hogy része a család, a szűkebb és a tágabb környezet támogatása is. Egyfajta komplex tanácsadás, amelyben részt vesz: gyermekorvos, gyógypedagógus, mozgásterapeuta, konduktor, pszichológus. Munkájuk során maximálisan szem előtt tartják a gyerek állapotát és a család igényeit, körülményeit.

7. A bölcsődei gondozás – nevelés célja

Minden kisgyermek nevelése, a spontán fejlődési területek támogatása egyéni módon valósul meg. A gyermek aktuális fejlettségi szintje adja a nevelői beavatkozások alapját. Ez a gyermek fejlődésének a megfigyelése, dokumentálása és a kapott információk értékelése nyomán meghatározott egyéni nevelési terv alapján biztosítható.

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is. Ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez. A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő, jórészt tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő, tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló. Érvényesüljön az az alapvető cél és törekvés, hogy a szolgáltató a szolgáltatást igénylő szülőkkel együttműködésben, összehangoltan végezzék nevelői feladatukat.

7.1 Az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása

A gyermek egészséges életmódra nevelése bölcsődei élete alatt folyamatosan történik. A helyes, minőségileg megfelelő táplálás, az étkezési kultúra kialakítása, a kultúrhigiénés szokások megerősítése is ezt szolgálja. A tisztasággal kapcsolatos szabályok betartása, a textília karbantartása, a játékok kezelése.

7.3.1. Játék a bölcsődében

A játék az egyik legfontosabb tevékenységünk, amely által megismerjük önmagunkat, a környezetünket, szerepeket sajátítunk el, kialakul szabálytudatunk és fejlődik személyiségünk. Olyan jelentősége van az életünkben, hogy a játék tevékenysége nélkül értelmi, érzelmi vagy mozgásos képességeink nem fejlődnének megfelelően. Egyszerre örömforrás, csökkenti a bennünk rejlő feszültséget, hatással van személyiségünk alakulására.

A játék a bölcsődei élet sokféle szervezett és kötetlen tevékenysége, a közösségi élet kibontakozása, a társas kapcsolatok és kapcsolatrendszerek kialakulása egyben az anyanyelvi nevelés forrása is. Tehát legyenek a gyermekek környezetében érdeklődést, cselekvésvágyat felkeltő ingerek, legyenek érzékelhető, megfigyelhető tárgyak, szétszedhető, összerakható játékszerek, amelyekkel építhetnek, konstruálhatnak, azaz alkothatnak - a maguk módján. A kötetlen, játékos derűvel áthatott élethelyzetekben lehet új meg új vonásokkal gazdagítani a cselekvőkészséget, a gondolkodó- és kifejezőképességet. Az optimális inger gazdag környezet kialakításánál, pedig lényegesek a játékkészlet összeállításának pedagógiai szempontjai.

73.2.Tanulás

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat és információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és gondolkodásban. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

7.3.3.Mondóka, ének

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak. Naponta több alkalommal is gyakoroljuk a jól ismert mondókákat, énekeket. Az altató, hintáztató, járni tanító, ujjkiszámoló, állathívogató, hangutánzó népi mondókák a kisgyereket megismertetik testrészeivel, segíti környezete megismerésében. Az énekekhez különböző hangszereket is használunk, így lehetőségük nyílik ezek megismerésére is. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi

fejlődéséről. Tájékoztatjuk a szülőt az ellátásba kerülés következő fontos lépéseiről, érzékeltetjük ezek fontosságát, célját, (családlátogatás, orvosi igazolás, anyás beszoktatás, házirend, normatív támogatás lehetőségéről, a panaszkezelésről, a megállapodás módjáról, a bölcsőde orvos és a védőnők látogatásáról, a bölcsődei felvétel szabályáról, a rendezvényekről, a nyílt napokról stb.) A bölcsőde a szolgáltatást a szülővel kötött megállapodás alapján nyújtja. Sajátos nevelési igényű gyermek esetén a meglévő leleteinek összegzése, a szakértői véleményben foglaltak alapján, a bölcsőde orvosának jóváhagyásával történik.

Az ellátással kapcsolatos megállapodás tartalmazza a Gyvt. szerint kötelező elemeket és a szolgáltatással kapcsolatos egyéb jogokat és kötelezettségeket. (Mellékletben)

A beszoktatás mindig a szülő jelenléttel kezdődik, és a gyermek igényei által meghatározott ideig tart. Általában 1-2 hét szükséges a beszoktatáshoz. A gyermek ellátását fokozatosan a kisgyermeknevelő veszi át. A kisgyermek egyre több időt tölt szülő nélkül a bölcsődében.

9. A bölcsőde szolgáltatásáról szóló helyi tájékoztatás módja

Tájékoztatás a bölcsőde működési rendjéről

A bölcsőde nyitvatartási idejét jogszabályi keretek között a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit és a bölcsődei ellátás tapasztalatait, ennek megfelelően a nyitvatartás 6:00 órától 17:00 óráig tart. A bölcsődék napja, április 21.-e gondozás- nevelés nélküli munkanap, ennek alkalmából szakmai napot szervezünk. Ünnepnapokon és munkaszüneti napokon zárva tartunk, a nyári bezárás időpontjáról minden év február 15-ig a szülőket tájékoztatjuk. A folyosón kifüggesztett "Házirend" részletesen ismerteti, az intézményben elfogadott szabályokat. (Mellékletben)

Egyéb tájékoztatási módok, kapcsolatok;

- háziorvosok,védőnők gyermekorvosok tájékoztatása,
- internetes honlapon történő tájékoztatás,
- személyes találkozás útján,
- bölcsődei nyílt nap keretében.

10. A kapcsolattartás formái

10.1 Beszélgető szülőcsoport

Ennek keretében a szülő segítséget, tanácsot kap gyermeke fejlődésével, nevelésével kapcsolatos bizonytalanságai oldására. A szülőcsoportoknak, a szülőkkel való „beszélgetéseknek" az a célja, hogy megerősödjön a szülők szülői kompetenciája. Legyen egy hely (szülők csoportja), ahol nyíltan és

esetleges rosszullét, krónikus betegség, roham esetén a gyógyszer neve, és adagja. (Mindezeket ambuláns lappal, szakorvosi véleménnyel is igazolnia kell a szülőnek, amit a gyermek anyagába csatolunk.)

Alapvetően a nevelő feladata az üzenő füzet működésének fenntartása. A füzetbe a nevelő által a szülők számára havi rendszerességgel vezetett, a gyermek fejlődésének lépéseit tartalmazza. Érződjön a megfogalmazásban (a sorok között), hogy ő, mint a gyermek saját nevelője szeretettel, és szakmailag hogyan segíti a bölcsődében a gyermek optimális fejlődését, és hogy ebben a munkában igényli a szülővel való együttműködést. Búcsúzáskor a gyermekek elvihetik magukkal a füzetet és emlékként megőrizhetik.

10.7. Szülői értekezlet

A szülői értekezlet témaválasztása lehet új szülők részére, évközi, vagy óvodába menő gyermekek részére, illetve rendkívüli - esetlegesen felmerülő problémák esetén. A témát ennek megfelelően kell összeállítani. Célja, hogy ismertessük minden szülő számára az aktuális tudnivalókat, programokat, érvényes előírásokat.

Mindezek tudomásul vételéről a szülők jelenléti ívben aláírással nyilatkoznak.

11. Étkezés - Egészséges táplálkozás

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni úgy, hogy a táplálék mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen. A gyermekeknek és a bölcsődében dolgozó felnőtteknek külön étlap szerint kell főzni. Egy éven aluli gyermekek részére az ételek elkészítése külön tejkonyhában kell, hogy történjen.

A korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnikai eljárások figyelembevételével a bölcsőde vezetője az élelmezésvezetővel és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze, a korosztály élelmezési és nyersanyagnormáinak figyelembe vételével. Az étrendnek a változatosság, az idényszerűség, az ízbeni összehangoltság és az önálló étkezésre nevelés szempontjából is megfelelőnek kell lennie. A krónikus betegség vagy táplálékallergia miatt diétára szorulók ellátását a bölcsőde csak akkor vállalhatja, ha az étrendre vonatkozó előírásokat be tudjuk tartani. Napi négyszeri étkezést biztosítunk a kisgyermekek számára.

Fontos, hogy a gyermek számára örömforrás legyen az étkezés. Ebben az időszakban szinte egész életre meghatározhatjuk a táplálkozáshoz való hozzáállását. A gondozónő az étkezések alkalmával különböző ismereteket is nyújt, nevel (jó szokások kialakítása).

13. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

Az alkalmazottaknak joga van a folyamatos szakmai fejlődésre a szakmai anyagokhoz folyamatos hozzáférés biztosított, lehetőség van a munkatársak igénye szerint a szakmai tudás fejlesztésére, képzéseken való részvételekre. Szükség esetén az egyéni és csoportos szupervíziós lehetőség is biztosított. Rendszeres a kapcsolatunk más bölcsődékkel. Részt veszünk a felettes szakmai szervezetek által szervezett találkozókon, valamint továbbképzésen .

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzést a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet szabályozza. A továbbképzések tervezése előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően.

A jogszabály változások értelmében 2016. január 1-jétől pedagógus életpálya modellt kiterjesztették a azokra a kisgyermeknevelőkre, akik a képesítési előírásoknak megfelelő, felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. A bölcsődei dajka munkakörre előírt feltételeknek 2018.december 31-ig kell megfelelni.

Házi továbbképzések az éves munkaterv alapján kerülnek megrendezésre, mely szakemberek közreműködésével is történik. Egy – egy szakmai előadás alkalmával lehetőséget biztosítunk az érdeklődő szülők jelenlétére is.

14. Személyi feltételek

A bölcsőde dolgozóinak létszáma 17 fő.

- Bölcsődevezető 1 fő
- Kisgyermeknevelő: 8 fő
- Élelmezésvezető: 1 fő
- Szakács: 2 fő
- Konyhalány: 3 fő
- Dajka: 2 fő

A munkatársak a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. NM. (IV.30.) rendeletnek megfelelő végzettséggel rendelkeznek, valamint velük szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 15§ (8) bekezdés szerinti kizáró ok.

- Büntetlen előélet (Gyvt. 15§ /8 bek.) szükséges az állás betöltésénél.
- Az alkalmazottak jogviszonyára, előmeneteli és illetményrendszerére vonatkozóan a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény, az abban nem szabályozott rendeletekben a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. Törvény rendelkezései az irányadóak.

A fogmosó poharak, törülközők, fésűk szintén jellel ellátva, a gyermekek számára jól elérhető helyen vannak. A falra felszerelt egészségügyi szekrény, mely az elsősegélynyújtáshoz szükséges alapvető eszközöket tartalmazza és a lázcsillapításhoz szükséges gyógyszert. Egy-egy egész alakos állótükör.
Mindezek mellett a lábbal nyitható zárt badellák, kis bili, és a hozzátartozó zárt bili fertőtlenítő, a nevelők számára kialakított kézmosó, fertőtlenítőkkel, egyszer használatos kéztörlőkkel felszerelve. A tartozékok között felelhető a hosszmérő, a személyi mérleg is, melynek segítségével a gyermekek havonkénti súlygyarapodása, magassága nyomon követhető.
A fürdőszoba oldalfala részben üvegezett, hogy a nevelő a gondozási műveletek elvégzésekor is szemmel tudja követni a csoportban lévő gyermekek tevékenységét. Az innen nyíló csoportszobák ajtaja szintén üvegezett, mely előtt biztonsági rács van felszerelve.

15.3. Gyermekszoba

A szoba az egyik legfontosabb helyiség, hiszen a gyerekek idejük legnagyobb részét itt töltik. Ez a helyiség több funkciót is betölt, mivel lehetőséget ad a játékra, pihenésre, étkezésre, és az ünneplésre is. A gyermekek fejlettségének, életkorának és igényeinek megfelelően berendezett. A padló résmentes, könnyen tisztítható, és fertőtleníthető, csúszásmentes meleg burkolatú. A falakat az évszakoknak, ünnepeknek megfelelő dekorációval díszítjük.
A csoportszoba közvetlen természetes megvilágítású. A szobák falai világos, meleg színűek, a mennyezet fehér, a bútorzat fénytelen felületű, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítottan lekerekített sarkokkal, fából készült, balesetmentesek.
A játék a gyermek fejlődése szempontjából alapvető jelentőségű. A csoportszobát úgy rendeztük be, hogy a lehető legcélszerűbben szolgálja a játszás és tanulás folyamatát. Olyan játszósarkokat alakítottunk ki, melyek jól elkülönülnek egymástól, biztosítják az egyéni, ill. kis csoportos játszási lehetőségek különböző formáit: fodrászsarok, puha sarok, főző sarok, alkotósarok, babázó sarok, konstruktív sarok.
Többségében elegendő hely van a nagy mozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz.
Vannak olyan játékok, eszközök melyek, szemmel jól látható, de nem elérhetőek a baleset veszély elkerülése végett. Ezeket a gyerekek kizárólag felügyelet mellett használhatják. ;pl vastag ceruzák, gyurmák, zsírkréták, nyomdák.
A játékok alkalmazkodnak a gyakorló és szerepjátékok igényeihez, valamint a gyermekek neméhez és életkorához.
Kiemelten fontos feladat a játékkészlet összeállításánál a pedagógiai szempontok figyelembevétele. Az időjárástól függően, amennyiben nem tudunk a szabad levegőre kimenni, így ennek ellenére is biztosítjuk a nagy mozgáshoz szükséges lehetőségeket is. E célból használjuk a szobai mozgást

Márton-nap

Amikor kezd besötétedni, a bölcsőde udvarát egyre több színes lámpás világítja meg. A délelőtt folyamán elkészített töklámpások is elfoglalják helyüket a bejáratnál, utat mutatva a családoknak.

Adventi készülődés

Nálunk már hagyomány, hogy az adventi időszakban a nagy adventi zsákunk minden nap meglepetést tartogat a gyerekek részére a karácsonyi ünnepig. Adventi koszorút készítünk, amin együtt gyújtunk meg a gyertyákat a gyerekekkel, és nagy titkolózás közepette a gyerekek gyönyörű ajándékokat alkotnak a szüleiknek.

Mikulás

A Mikulás minden évben ellátogat a bölcsődénkbe, ahol a gyerekek már izgatottan várják szüleikkel Közösen nagy érdeklődéssel hallgatjuk meg a mikulásnapi műsort. A piciknek a teraszról integet, a bátrabbakkal beszélget egy kicsit és zsákjából előkerül a sok gyümölcs, amit tízóraira közösen elfogyasztanak. Amíg délután alszanak a gyerekek, a Mikulás visszalopózik és a kis csizmákat megtölti sok-sok finomsággal.

Karácsonyváró ünnepség

Délelőtt nagy a sürgés-forgás, eljönnek az anyukák, apukák és a testvérek, talán a nagyszülők is meglátogatnak minket. Kis „szakácsainkkal" finom mézeskalácsot készítünk, melyet dióval, mazsolával díszítünk. Közben gyönyörű dalokat énekelünk, zenélünk. Miután kisültek a kalácsok, a kisgyermeknevelők nagy-nagy szeretettel átadják a gyerekeknek a saját kezűleg készített kis az ajándékaikat.

Farsang

Bölcsődénkben a farsang egész napos program. A gyermekek már érkezéskor jelmezbe öltöznek, amit akár délután újra felvehetnek, ha kedvük tartja. Nálunk nemcsak a gyerekek, hanem a kisgyermek nevelő nénik is jelmezt öltenek, így várják a gyerekeket. Majd a bölcsiben fánkot sütünk. A délutáni pihenés után ismét mulatozás, tánc, móka, kacagás várja a gyerekeket.

Húsvét

Húsvétra a gyerekekkel tojásokat festünk különböző technikákkal és ajándékot készítünk a szülőknek. Mi nemcsak várjuk, hanem meg is simogatjuk az élő nyuszikat, finom falatokkal megetetjük őket, majd az udvaron a bokrokban megkeressük az elrejtett húsvéti ajándékokat.

Föld napja – április 22.

Április 22-én, a Föld napján virágba öltöztetjük a bölcsődét. A kisgyermeknevelőkkel és a gyermekekkel közösen virágokat ültetünk, locsolunk a bölcsőde területén.

Záró rendelkezések

Jelen szakmai program a Fenntartó jóváhagyásával lép életbe.

Eger, 2019. január 23.

Tóth Helga

Igazgató

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint Fenntartó jóváhagyta:

Eger, 2019. január 23.

Habis László

Eger Megyei Jogú Város Polgármester

Mellékletek

Napirend

Az élet ritmusa által meghatározott, szabályosan betartott napirend biztosítja a gyermek szükségleteinek megfelelő kielégítését, megkönnyíti a gyermek számára a megszokást, az alkalmazkodást, az önellátással, egészséges életmóddal kapcsolatos készségeket, szokásokat, a kívánatos egészséges életritmust. Fokozza a gyermek biztonságérzetét és nyugalmát. Rugalmas abban a tekintetben, hogy befolyásolják az évszakok, az időjárási körülmények, a gyermekek igényei, az életkor szerinti összetétel stb.

Őszi - Téli napirend:

6:00-8:00	Folyamatos érkezés, gyermekek fogadása, szabad játéktevékenység
7:45-8:00	Tisztálkodás, gondozási műveletek, készülődés a reggelihez
8:00-8:30	Reggeliztetés
8:30-8:45	Szükségletek kielégítése a gyermekek igényei szerint
8:45-9:30	Szabad játéktevékenység, gondozási műveletek
9:30-10:00	Tízórai elfogyasztása
10:00-11:15	Időjárástól függően öltözködés, udvari, vagy szobai játéktevékenység
11:15-11:30	Jó idő esetén bevonulás az udvarról, vetkőzés. Gondozási műveletek, készülődés az ebédhez.
11:30-12:00	Ebédeltetés
12:00-12:15	Tisztálkodás, gondozási műveletek, fogmosás
12:15:15:00	Készülődés az alváshoz, mesélés, nyugodt alvás, pihenés
14:45-15:00	Ébredezés, gondozási műveletek,,készülődés az uzsonnázáshoz
15:00-15:15	Uzsonnáztatás
15:45-17:00	Szabad játéktevékenység, a gyermekek folyamatos hazamenetele

Tavasz – Nyár napirend:

6:00-7:45	Folyamatos érkezés, gyermekek fogadása, szabad játéktevékenység nyáron az udvaron
7:45-8:00	Tisztálkodás, gondozási műveletek, készülődés a reggelihez

- Intézményi dokumentumok éves felülvizsgálata, jogszabály módosításoknak megfelelő aktualizálása (szakmai program,)
- Egyéb: évnyitó szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok:

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja - betétlapként az ún. "fejlődési napló" szerepel;
- A fejlődési napló" tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermek fejlődését, melyet a kisgyermeknevelők havi rendszerességgel vezetnek.
- Üzenő füzet
- Fejlődési táblázat
- Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel;
- Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről;
- Magasság - súlymérés táblázattal történő vezetése;
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz;
- Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv)

Élelmezésvezető által vezetett dokumentumok:

- Heti étrend, étlaptervezés (gyermekorvossal, bölcsődevezetővel egyeztetve);
- Nyersanyag felhasználás, árubeszerzési bizonylatok, számlák
- Adagolási útmutató
- HACCP - el kapcsolatos dokumentumok
- Étkezési kedvezmény jogosultságait igazoló dokumentumok

A bölcsőde működését meghatározó lényeges jogszabályok

Törvények

1993.évi XCIII. Törvény a munkavédelemről.

1999. évi XLII. Törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának forgalmazásának szabályairól:

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről gyámügyi igazgatásról

2011. évi CXCV. Törvény az államháztartásról

2011. évi CCXI. Törvény a családok védelméről:

2011. évi CXII. Törvényt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,

Házirend

A bölcsőde naponta 6:00-17:00-ig fogadja a bölcsődébe érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8-8:30 között ne zavarják a reggeliztetést, a gyermekükkel lehetőleg előtte vagy a reggeliztetés után érkezzenek az intézménybe. A csoportba érkezés előtt minden esetben mosson kezet a fertőzések elkerülése érdekében, valamint a helyes szokások kialakítása végett.

15:00 és 15:15 óra között kérjük a kedves szülőket a gyermekek uzsonnáztatási idejét ne szakítsák félbe.

A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa megbízott, meghatalmazott / írásban, és előzőleg bemutatott / személy viheti el, 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.

Lázas / 37.5 Co - nál magasabb testhőmérséklet / vagy fertőzésre gyanús gyermeket szíveskedjenek a háziorvosnak megmutatni, a gyermek és a közösség egészségének védelme érdekében. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni szükséges.

Abban az esetben, ha napközben megbetegszik a bölcsődében a gyermek, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt.

Amennyiben a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távollét okát 8:00 - óráig jelenteni kell a bölcsődébe.

A betegség miatt hiányzó gyermeket csak orvosi igazolással fogadjuk újból, feltüntetve az igazoláson a betegséget és az alkalmazott gyógyszereket. A védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.

Az étkezési díjat kérjük, hogy az előre jelzett időpontban fizessék be. Fizetési és egyéb gondjuk esetén a bölcsőde vezetőjét keressék, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

A bölcsődei átadóhelyiségében minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, vagy a gyermeken lévő, vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk. Élelmet a szekrényben tartani és az átadóban a gyermeket etetni nem szabad.

Fülbevalóval, nyaklánccal, balesetveszély miatt gyermeket a bölcsődébe fogadni, csak szülői felelősségvállalás esetén tudunk.

A bölcsődében Szülői Fórum működik érdekvédelmi szervként. Tagjai a bölcsődés gyermekek szülei, a bölcsőde dolgozói, illetve a fenntartó részéről delegált személy. A szülőknek joguk van a szülői fórumhoz, a bölcsőde vezetéséhez fordulni a gyermekük ellátását érintő panaszukkal. A kivizsgálás eredményéről 15 nap elteltével sem kapnak értesítést, illetve az intézkedéssel nem értenek egyet, joguk van a fenntartóhoz, illetve a Megyei Gyámhivatalhoz fordulni.

A házirend betartását köszönjük!

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend és az ellátás megismertetését,
- a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett, gyermekfejlődését nyomon követő dokumentációba
- szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket gondozónővel, vezetővel
- tájékoztatók, étrendek megismertetését
- gyermekük játéktevékenységébe való betekintést
- a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt
- a panaszjog gyakorlását
- a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

6. A személyi térítési díj fizetésével kapcsolatos tudnivalók

A Gyvt. 147. § (2) bekezdése értelmében a bölcsődében intézményi térítési díjat kell fizetni, mely egyrészről a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére, vele való foglalkozásra (továbbiakban **gondozási díj**), valamint a napi négyszeri étkezésre vonatkozó **gyermekétkeztetési díjból** tevődik össze.

Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése „A személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint gyermekjóléti alapellátásokról és azok térítési díjairól" szóló többször módosított **14/2007. (III.30.) rendelet** 22. § (4) alapján „Ha a gyermek bölcsődei hiányzása szeptember 1-je és május 31-e között egy naptári hónapban a szülő döntése alapján (nem betegség miatt) haladja meg a 10 napot, a szülői döntés miatti hiányzás idejére a gondozási díj 300 %-át kell megfizetni."

A térítési díjat a bölcsődevezetőnél előre, egy összegben minden hónapban a megjelölt napokon kell befizetni. Az igénybe nem vett étkezés díja a következő hónapban kerül visszafizetésre, a gondozási díj egész hónapra fizetendő, a hiányzások napjai nem kerülnek levonásra.

A fizetendő étkezési díj összege:.....Ft/fő/nap gondozási díj összege:.....Ft/fő/nap

A fizetésre kötelezett személy neve, lakcíme: .....

.....

A kedvezmény igénybevételének feltétele a Nyilatkozat nyomtatvány kitöltése, valamint a megfelelő igazolások megléte és a bölcsődevezetőhöz való eljuttatása.

A gyermek bölcsődei ellátásának megszűnését követően a bölcsődevezető írásban tájékoztatja a szülőt a térítési díj túlfizetéséről, a visszafizetés módjáról, illetve szintén írásban keresi fel azt a szülőt, akinek térítési díjhátralék fizetési kötelezettsége van. A bölcsőde vezetője mindkét esetben 15 napos határidőt jelöl meg.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

a bölcsőde házirendjét betartja
az ellátás igénybevételéhez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi
együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel
a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja
a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődében működő Szülői Fórumhoz fordulhat.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnhet az ellátás:

- ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én,
- sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,
- ha a felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően **15 napon át, bejelentés nélkül** – igazolatlanul - nem veszi igénybe
- ha az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri 8 napon belül
- ha a bölcsődeorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve ha magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a bölcsődeorvos a gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, szükség esetén pszichológus véleménye alapján szakvéleményt alakít ki.

Eger, 201... . év .....hó .....nap

....

szülő **bölcsődevezető**